

ISSN (Print) 2616-678X
ISSN (Online) 2663-1288

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің

ХАБАРШЫСЫ

BULLETIN

of L.N. Gumilyov
Eurasian National University

ВЕСТНИК

Евразийского национального
университета имени Л.Н. Гумилева

ФИЛОЛОГИЯ сериясы
Серия **ФИЛОЛОГИЯ**
PHILOLOGY Series

№4(129)/2019

1995 жылдан бастап шығады

Издается с 1995 года

Founded in 1995

Жылына 4 рет шығады

Выходит 4 раза в год

Published 4 times a year

Нұр-Сұлтан, 2019

Nur-Sultan, 2019

Нур-Султан, 2019

Бас редакторы **Дихан Қамзабекұлы**
филология ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары **Шолпан Жарқынбекова**
филология ғылымдарының докторы, проф. (Қазақстан)

Редакция алқасы

Аскер оғлы Рамиз	ф.ғ.д., проф. (Әзербайжан)
Ақматалиев Абдылдажан	ф.ғ.д., проф. (Қырғызстан)
Аймұхамбет Жанат	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Бахтикиреева Улданай	ф.ғ.д., проф. (Ресей)
Беженару Людмила	ф.ғ.д., проф. (Румыния)
Бейсембаева Жанаргүл	ф.ғ.к. (Қазақстан)
Біжкенова Айгүл	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Жақыпов Жантас	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Журавлева Евгения	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Жаң Динжиң	PhD, проф. (Қытай)
Ескеева Мағрипа	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Ержласун Гүлжанат	PhD, проф. (Түркия)
Қасқабасов Сейіт	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Негимов Серік	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Нұрғали Қадиша	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Нуриева Фануза	ф.ғ.д., проф. (РФ, Татарстан)
Райхл Карл	ф.ғ.д., проф. (Германия)
Рахманов Носимхан	ф.ғ.д., проф. (Өзбекстан)
Риверс Уильям Патрик	PhD, проф. (АҚШ)
Сәтенова Серіккүл	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Тәжібаева Сәуле	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Тұрысбек Рақымжан	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Хисамитдинова Фирдаус	ф.ғ.д., проф. (РФ, Башқұртстан)
Чернявская Валерия	ф.ғ.д., проф. (Ресей)
Шәріп Амантай	ф.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Шәріпова Гүлбану	ф.ғ.к., доцент м.а. (Қазақстан)
Экиджи Метин	PhD, проф. (Түркия)
Янковски Хенрих	PhD, проф. (Польша)

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қ.Сәтбаев к-сі, 2, 402 каб.

Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Жауапты редактор, компьютерде беттеген: Илияс Құрманғалиев

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. ФИЛОЛОГИЯ сериясы
Меншіктенуші: ҚР БжҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК
ҚР Ақпарат және коммуникациялар министрлігінде 27.03.2018 ж. №16996-Ж тіркеу куәлігімен тіркелген.
Мерзімділігі: жылына 4 рет. Тиражы: 35 дана
Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қ., Қажымұқан к-сі, 12/1,
тел.: +7(7172)709-500 (ішкі 31413)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Editor-in-Chief **Dikhan Kamzabekuly**
Doctor of philology, academician of NAS RK (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief **Zharkynbekova Sholpan**
Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Asker ogly Ramiz	Doctor of philology, Prof. (Azerbaijan)
Akmataliyev Abdildajan	Doctor of philology, Prof. (Kyrgyzstan)
Aimukhambet Zhanat	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Bakhtikireeva Uldanai	Doctor of philology, Prof. (Russia)
Beisembayeva Zhanargul	Can. of philology (Kazakhstan)
Bezhenaru Lyudmila	Doctor of philology, Prof. (Romania)
Bizhkenova Aigul	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Chernyavskaya Valeriya	Doctor of philology, Prof. (Russia)
Erzhiasun Güljanat	PhD, Prof. (Turkey)
Yeskeyeva Magripa	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Henryk Jankowski	PhD, Prof. (Poland)
Kaskabassov Seit	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Khisamitdinova Firdaus	Doctor of philology, Prof. (RF, Bashkortostan)
Metin Ekiji	PhD, Prof. (Turkey)
Negimov Serik	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Nurgali Kadisha	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Nurieva Fanuza	Doctor of philology, Prof. (RF, Tatarstan)
Reichl Karl	Doctor of philology, Prof. (Germany)
Rakhmanov Nasimhon	Doctor of philology, Prof. (Uzbekistan)
Rivers William Patrick	PhD, Prof. (USA)
Satenova Serikkul	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Sharip Amantay	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Sharipova Gulbanu	Can. of philology, assos. Prof. (Kazakhstan)
Tazhybayeva Saule	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Turysbek Rakymzhan	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Zhakypov Zhantas	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)
Zhang Dingjing	PhD, Prof. (China)
Zhuravleva Yevgeniya	Doctor of philology, Prof. (Kazakhstan)

Editorial address: 2, Satbayev str., of. 402, Nur-Sultan, Kazakhstan, 010008
Tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31-413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Executive editor, computer layout: Ilyas Kurmangalyev

Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University PHILOLOGY Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan

Registered by Ministry of Information and Communication of the Republic of Kazakhstan. Registration certificate No 16996-Ж from 27.03.2018

Periodicity: 4 times a year Circulation: 35 copies

Address of printing house: 12/1 Kazhimukan str., Nur-Sultan, Kazakhstan 010008; tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31413)

© **L.N. Gumilyov Eurasian National University**

Главный редактор **Дихан Камзабекулы**
доктор филологических наук, академик НАН РК (Казахстан)

Зам. главного редактора **Шолпан Жаркынбекова**
доктор филологических наук, проф. (Казахстан)

Редакционная коллегия

Аскероглы Рамиз	д.ф.н., проф. (Азербайджан)
Акматалиев Абдылдажан	д.ф.н., проф. (Киргизстан)
Аймухамбет Жанат	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Бахтикиреева Улданай	д.ф.н., проф. (Россия)
Беженару Людмила	д.ф.н., проф. (Румыния)
Бейсембаева Жанаргуль	к.ф.н. (Казахстан)
Бижкенова Айгуль	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Жакыпов Жантас	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Жан Динжин	PhD, проф. (Китай)
Журавлева Евгения	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ескеева Магрипа	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Ержласун Гульжанат	PhD, проф. (Турция)
Каскабасов Сеит	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Негимов Серик	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Нургали Кадиша	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Нуриева Фануза	д.ф.н., проф. (РФ, Татарстан)
Райхл Карл	д.ф.н., проф. (Германия)
Рахманов Насимхон	д.ф.н., проф. (Узбекистан)
Риверс Уильям Патрик	PhD, проф. (США)
Сатенова Сериккуль	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Тажибаева Сауле	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Турысбек Рахимжан	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Хисамитдинова Фирдаус	д.ф.н., проф. (РФ, Башкортостан)
Чернявская Валерия	д.ф.н., проф. (Россия)
Шарип Амантай	д.ф.н., проф. (Казахстан)
Шарипова Гульбану	к.ф.н., и.о. доцент (Казахстан)
Экиджи Метин	PhD, проф. (Турция)
Янковский Хенрих	PhD, проф. (Польша)

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. К.Сатпаева, 2, каб. 402
Тел.: +7(7172) 709-500 (вн. 31-413)

E-mail: vest_phil@enu.kz

Ответственный редактор, компьютерная верстка: Ильяс Курмангалиев

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева. Серия ФИЛОЛОГИЯ
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций РК под номером №16996-Ж от 27.03.2018г.
Периодичность: 4 раза в год Тираж: 35 экземпляров
Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Кажимукана, 12/1, тел.: +7(7172)709-500
(вн. 31413)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

Мазмұны

Фольклор және әдебиеттану

<i>Азкенова Ж., Оразаева Қ.</i> Н. Гогольдің «Ескілікті помещиктер» повесіндегі Данте архетипі және апостасиясы	8-15
<i>Байділдаева Н., Негимов С.</i> Жетес би тағылымы	16-23
<i>Байтанасова Қ.</i> Мәтін теориясының кейбір мәселелері	24-31
<i>Есенова А., Оразбек М.</i> Ғалым Жайлыбай поэзиясындағы жаңа ізденістер	32-38
<i>Жапанова М., Нұрманова Ж.</i> Асанәлі Әшімовтің «Арылу прозасы»: жанрлық әртектілігі	39-46
<i>Қалиева А., Маукеева А., Рысбаева А.</i> Герольд Бельгердің шығармашылық даралығының қалыптасуы	47-52
<i>Қожашев М.</i> Жамбылдың жыршылық өнері: қалыптасуы мен ерекшелігі	53-60
<i>Мажиева Н., Балтабаева Н., Юсуп П.</i> Қазақ эпостарында полигамиялық некенің көркем бейнеленуі	61-66
<i>Найманбай А.</i> Заман шындығы: ақиқат пен көркемдік шешім сабақтастығы ...	67-72
<i>Саликжанова Ш., Карипжанова Г.</i> Қазіргі қазақ жастар поэзиясындағы қоғам бейнесі	73-79
<i>Сайлауова А.</i> Жыршы-жыраулар мектептерінің зерттелуі	80-86
<i>Сейсенбиева Э., Мәдібаева Қ., Юсуп А.</i> Ы.Алтынсариннің «Шариат-ул ислам» еңбегіндегі мұсылман ағартушылығы	87-92

Лингвистика және әдістеме

<i>Абдыханова Б., Мейрамбекова Л.</i> Прецедентті есімдер: фольклордың ықпалы және әлем мәдени кеңістігіндегі орны (неміс тілі материалы негізінде)	93-98
<i>Біжкенова А., Сәбитова Л.</i> Құрылымдық бөлімшенің ғылыми қызметі - университеттің даму компоненттерін зерттеудің маңызды бағытының бірі ретінде	99-107
<i>Досжан Г.</i> Кірме сөз мәселелерін зерттеудегі интегративтік тәсілдер	108-118
<i>Ербулатова И., Салимов Т.</i> «Тағам» атауы: лексика-семантикалық аядағы мәдени-таңба бірліктері	119-124
<i>Жұмағұлова А., Сыздықова Г.</i> Лингвэкология және медиакөңістік	125-132
<i>Жұмаханова А., Біжкенова А.</i> Бағалау - қарым-қатынастың сөйлеу актісі	133-140
<i>Ильясова Н.</i> Синтагма – тіл теориясы мен танымды байланыстырушы бірлік	141-150
<i>Кадеева М., Дмитрюк Н., Нарожная В.</i> Атаулы грамматикалық категориялардың имплициттілігі	151-158
<i>Тулеубаева С.</i> Лингвофилософиялық дәстүр сабақтастығы: әл-Фарабиден В. фон Гумбольдке дейін	159-166
<i>Өтебалиева Г., Қасқабасова Х.</i> Коммуникативтік құзіреттілік - шет тілін оқыту үдерісін зерттеу аспектісі	167-176
<i>Шингарева М., Нарожная В.</i> Рождестволық құттықтауларды талдау ерекшелігі - саяси дискурсы элементі	177-184

Әдеби шолу

<i>Қайыржанов А.</i> Шәкәрім. Шынайы ізгілікті іздеу	185-189
--	---------

Contents

Folklore and Literary Studies

<i>Azkenova Zh., Urazayeva K.</i> Dante's archetype and apostasy in the novel of «Old World Landowners» by N. Gogol	8-15
<i>Beydildaeva N., Negimov S.</i> Jetes Biy's Edification	16-23
<i>Baitanasova K.</i> On Some Issues of Text Theory	24-31
<i>Yessenova A., Orazbek M.</i> The latest research related to the poetry of Galym Zhaylybay	32-38
<i>Zhapanova M., Nurmanova Zh.</i> Assanali Ashimov's «Confession Prose»: Genre Diversity	39-46
<i>Kalieva A., Maukeeva A., Rysbaeva A.</i> Formation of Herold Belger's Creative Individuality	47-52
<i>Kozhashev M.</i> Zhambyl's Poetic Art: Formation and Poetry	53-60
<i>Mazhyeva N., Baltabaeva Nazim, Yussup P.</i> The Art Image of Polygam Marriage in Kazakh Epics	61-66
<i>Naimanbai A.</i> Reality of the Era: Continuity of Truth and Literary Solutions	67-72
<i>Salikzhanova Sh., Karipzhanova G.</i> The image of society in modern Kazakh poetry ...	73-79
<i>Sailauova A.</i> On Research of Zhyrshy-Zhirau Schools	80-86
<i>Seisenbiyeva E., Madibayeva K., Yussup A.</i> Muslim Enlightenment in Y. Altynsarin's Works «Shariat-ul Islam»	87-92

Linguistics and methodics

<i>Abdykhanova B., Meirambekova L.</i> Precedent Names: Influence of Folklore and Its Place in World Cultural Space (based on the German language)	93-98
<i>Bizhkenova A., Sabitova L.</i> Scientific Activity of Structural Divisions as One of the Important Components in the Development of a Research University	99-107
<i>Doszhan G.</i> Integrative Approaches to Studying Borrowed Words	108-118
<i>Yerbulatova I., Salimov T</i> Culture-Marked Units of the Lexical-Semantic Field «Food»	119-124
<i>Zhumagulova A., Syzdykova G.</i> Linguoecology and Media Space	125-132
<i>Zhumakhanova A., Bizhkenova A.</i> Evaluation as a Speech act of Communication	133-140
<i>Ilyassova N.</i> Syntagma – a Unit Combining Language and Cognitive Theory	141-150
<i>Kadeyeva M., Dmitryuk N., Narozhnaya V.</i> On Implicitness of Nominal Grammatical Categories	151-158
<i>Tuleubayeva S.</i> Linguophilosophy from al-Farabi to V. von Humboldt: Continuity of Tradition	159-166
<i>Utebalieva G. , Kaskabassova Kh.</i> Communicative Competence: As an Aspect in Studying the Process of a Foreign Language Acquisition	167-176
<i>Shingareva M., Narozhnaya V.</i> Peculiarities of Analyzing Christmas Messages as an Element of Political Discourse	177-184

Literature Review

<i>Kairzhanov A.</i> Shakarim. The quest for absolute good	185-189
--	---------

Содержание

Фольклор и литературоведение

<i>Азкенова Ж., Уразаева К.</i> Дантовский архетип и апостасия в «Старосветских помещиках» Н. Гоголя	8-15
<i>Бейдильдаева Н., Негимов С.</i> Назидания Жетес бия	16-23
<i>Байтанасова К.</i> О некоторых проблемах теории текста	24-31
<i>Есенова А., Оразбек М.</i> Поэзия Галыма Жайлыбая в свете новых исследований ...	32-38
<i>Жапанова М., Нурманова Ж.</i> «Исповедальная проза» Асанали Ашимова: жанровое многообразие	39-46
<i>Калиева А., Маукеева А., Рысбаева А.</i> Становление творческой индивидуальности Герольда Бельгера	47-52
<i>Кожашев М.</i> Поэтическое искусство Жамбыла: становление и особенности.....	53-60
<i>Мажиева Н., Балтабаева Н., Юсуп П.</i> Художественное изображение полигамного брака в казахских эпосах	61-66
<i>Найманбай А.</i> Реальность эпохи: преемственность правды и художественного решения	67-72
<i>Саликжанова Ш., Карипжанова Г.</i> Образ общества в современной казахской молодежной поэзии	73-79
<i>Сайлауова А.</i> Об исследованиях сказительских школ (школ жырышы и жырау) ...	80-86
<i>Сейсенбиева Э., Мадиева Қ., Юсуп А.</i> Мусульманское просветительство в трудах Ы.Алтынсарина «Шариат-ул ислам»	87-92

Лингвистика и методика

<i>Абдыханова Б., Мейрамбекова Л.</i> Прецедентные имена: влияние фольклора и его место в мировом культурном пространстве (на материале немецкого языка)	93-98
<i>Бижкенова А., Сабитова Л.</i> Научная деятельность структурных подразделений как одна из важных составляющих развития исследовательского вуза	99-107
<i>Досжан Г.</i> Интегративные подходы к изучению заимствованных слов	108-118
<i>Ербулатова И., Салимов Т.</i> Культурно-маркированные единицы лексико-семантического поля «Еда»	119-124
<i>Жумагулова А., Сыздыкова Г.</i> Лингвоэкология и медиапространство	125-132
<i>Жумаханова А., Бижкенова А.</i> Оценка как речевой акт коммуникации	133-140
<i>Ильясова Н.</i> Синтагма – единица, связывающая теорию языка и познания	141-150
<i>Кадеева М., Дмитрюк Н., Нарожная В.</i> Об имплицитности именных грамматических категорий	151-158
<i>Тулеубаева С.</i> Преемственность традиций в лингвофилософии: от аль-Фараби к В.фон Гумбольдту	159-166
<i>Утебалиева Г., Каскабасова Х.</i> Коммуникативная компетенция как аспект в изучении процесса усвоения неродного языка	167-176
<i>Шингарева М., Нарожная В.</i> Особенности анализа рождественских поздравлений как элемента политического дискурса	177-184

Рецензия

<i>Каиржанов А.</i> Шакарим. Поиски абсолютного добра	185-189
---	---------

МРНТИ 16.31.41

Ilmira Yerbulatova¹, Talgat Salimov²

Zhangir Khan West Kazakhstan Agrarian Technical University, Uralsk, Kazakhstan

(E-mail: ¹ilmira.yerbulatova@inbox.ru, ²rarreless_92@mail.ru)

Culture-Marked Units of the Lexical-Semantic Field “Food”

Abstract. The article represents and analyzes names of the national and cultural realities of the Kazakh language belonging to the lexical and semantic field «FOOD». Analysis of the names of national dishes of the Kazakh cuisine allowed dividing lexical units according to their thematic feature as well as studying the origin of the names and determining their percentage.

In the course of the work, three main thematic groups of the analyzed field were identified (names of dairy and cheese products, names of meat and sausage products and names of flour products). The results of the research led to the conclusion that the explication of the semantics of national and cultural realities ensures their adequate perception and preservation of the role of the intercultural component of the lexical units under consideration in the process of interaction of languages and cultures. The results of the research led to the conclusion that the explication of the semantics of national and cultural realities ensures their adequate perception and preservation of the role of the intercultural component of the lexical units under consideration in the process of interaction of languages and cultures.

Thus, in the center of our attention there was culture-marked vocabulary, expressed by national and cultural realities, which contains background information and thereby reflects the culture of the people and provides mutual understanding between speakers of different languages.

Keywords: culture-marked vocabulary, lexical-semantic field, realia, language and culture, national-historical color, intercultural component, intercultural communication.

DOI: <https://doi.org/10.32523/2616-678X-2019-129-4-119-124>

Nowadays the problem of the interaction of language and culture is one of the relevant subjects. The issues of correlation and comparison of languages and cultures concerned such linguists like G.D.Tomahin, V.S.Vinogradov, E.M.Vereshchagin, S.Vlakhov and others [1]. G.D.Tomahin argues that when comparing languages and cultures, elements are identified that are both coincident and non-coincident. Being a component of culture, the language as a whole refers to the mismatching elements. If more original languages are compared and fewer cultural contacts are happened in their history, then they have less in common, and they more differ in general and element-wise. Mismatched elements primarily include the objects denoted by equivalent vocabulary, and connotations inherent in words in one language and missing or different in words of another language.

Literary scholars and literary translation specialists note that the national setting of a literary work is often expressed through national realia. The closer the work is in its theme to folk life, and in style - to folklore, the brighter is its national flavor. In order to preserve the national color of the work of reality, including onomastic (toponyms and anthroponyms), when translated into another language, as a rule, they are not translated, but transliterated (Jeep- джип, drugstore- драг-стор, jeans- джинсы, blazer- блейзер, pullover- пуловер, Watergate- уотергейт, Mickey Mouse- Микки-Маус), because they belong to the category of “untranslatable in translation” [2]. They are realia (names of national clothes, jewelry, dishes, etc.) that help to not only understand the language, and, consequently, the thinking of representatives of a foreign culture, but also translate foreign language texts.

In our study, we consider the national-cultural realities of the lexical-semantic field «FOOD» in the Kazakh language. The process of food ingestion is able to display not only the social and cultural state of a single person, but also the national character of the entire people. The texts written by the authors of cookbooks and the works of philosophers, culturologists,

ethnoscurologists, historians, ethnographers contain information about the socio-cultural and historical components that make it possible to identify not only linguistic, but also extralinguistic features of the lexical-semantic field "FOOD" [3, p. 86–91].

Kazakh cuisine is considered young among the countries of the former USSR, since it had begun to take shape only in the late XIX - early XX centuries and this tradition of cooking had taken its shape when the transition of Kazakhs from nomadic lifestyle to a sedentary one had completed and the economy of Kazakhstan had radically changed. Kazakh people throughout their history since the formation of the nationality at the beginning of the XVI century on the basis of the Turkic-speaking tribes and up to the state-territorial design of Kazakhstan in 1925 were, essentially, nomadic people. The main and only type of subsistence farming was nomadic cattle breeding, in which sheep and herd horse breeding (as well as camel husbandry) predominated, cattle breeding, which became known to the Kazakhs only at the end of the 17th century, played a smaller role. [4].

Three main economic and cultural types characteristic of the territory of their settlement based on the results of scientific studies of the economy and lifestyle of the Kazakhs of the late XIX - early XX centuries can be distinguished: 1) the nomadic population of the steppes engaged in mobile cattle breeding; 2) a semi-sedentary population, combining cattle breeding with agriculture; 3) the sedentary population of oases, leading intensive agriculture [5, p. 33]. The presence of farming and cattle breeding in the Kazakh economy and the prevalence of the latter in the vast steppe territory largely determined the nature and characteristics of Kazakh cuisine, which is the most stable element of the national culture of the people. The cuisine of the Kazakh people is distinguished by the special specificity of the products, and, accordingly, their names. The names of these units (in our case, dishes) belong to the national characteristics of the Kazakh culture and form groups of realities that do not have correspondences in other cultures and equivalents when translated into other languages.

The extensive and extremely one-sided type of economy, on the one hand, and the underdevelopment of social and economic relations, exacerbated by the insulating effect of the vast steppe spaces on which the relatively few Kazakh people were scattered, on the other, caused the unilateralism of food raw materials among Kazakhs for a long time [4].

All Kazakh cuisine for a long period was based on the use of meat and milk. Horse meat and mutton, mare, sheep, cow and camel milk and products of their processing (early-ripening curd cheeses, koumiss) - this is a very limited and, most importantly, monotonous assortment of products that Kazakhs could use. Of course, the ethnic cuisine of the Kazakhs was significantly enriched in Soviet times and continues to develop due to the cultural exchange of other peoples, a well-developed catering network, and progress in various sectors of the food industry [4].

The study included only those names of dishes that can be considered traditionally ethnic in origin, stay in long-term use and prevalence within the Kazakh people themselves. We had identified 53 lexical units, which were divided into three main thematic groups.

1. Names of meat products. This group consists of 12 lexemes, which is 23% of the total number of units of the lexical-semantic field "FOOD": such ones as – qazy – sausage product, which is rib part of horse carcass cooked together with abdominal fat; qarta – non-fat puff from the intestines of goodies; shūjyq – sausage made of domestic horse fat with chopped meat; zhalzhaya – a specialty delicacy made from individual pieces of horsemeat; kuyrdak – stewed roast from finely chopped pieces of fillet, lungs, liver, heart, kidneys; et (also named as- in the western Kazakhstan), which is commonly called "Kazakh meat" in the European environment, is now often called beshbarmaq – the elite dish of ethnic Kazakhs prepared from selected pieces of mutton with fat tail, sometimes with the addition of ĩnkál – thinly rolled unleavened dough made from durum wheat flour with the addition of eggs and chopped into large squares, cooked in meat broth.

The names of most meat dishes are not associated with the composition of the raw material

or the method of preparation, but with the name of the parts into which, in accordance with national traditions, the horse carcass is usually cut. They are: a qabyrğa – a rib, a tóstik – a brisket, a bas – a ram’s head, prepared for the most respected guest, a jambas – a rump, pelvic bone of a ram, horses with adjacent meat, boiled exclusively for the honored guest, beldeme – fillet of animal carcass and so on.

2. Names of dairy and cheese products. Kazakh people had a very diverse dairy food. They cooked airan, qatyq – varieties of yogurt made from sheep, cow, and cow milk, varieties of cream, called qaimaq, balqaimaq, irkit, kilegei, sarymay butter. Kazakhs also prepared qurt – a dried cottage cheese in the form of balls and its ashy qyrt form, which was made from condensed milk, collected in the bag for 10-15 days; tushy qurt – from the same mass, with the addition of a small amount of flour during boiling, and besides irimshik – Kazakh national cheese product, ezhegei – a delicate cheese from cottage cheese (a type of qurt obtained from boiled sheep or goat milk).

For a Kazakh man, characterized by unpretentiousness, food and soft drinks were: kózhe – a liquid food, prepared from millet, rice, wheat or other crushed grain in milk, meat broth or water and its varieties: bidai kózhe – leather from wheat; qara kózhe – fastening kózhe or water cooked kózhe, tara kózhe – millet skin; kespe kózhe – home-made noodles; nauryz kózhe – kózhe specially prepared during the Nauryz springtime festival; un shylağan kózhe – kózhe of flour decoction; kózhe qatyq, which is meat, milk, fat chosen for the kózhe preparation.

During the beginning of winter a special mixture was prepared from irimshik (a dairy product) – a qospa- by grinding it and mixing it with some melted butter.

A delicious, nutritious and healing drink was prepared from mare’s milk – kymyz (kumis), from camel milk – another koumiss-like drink, which was called shubat in the western part of Kazakhstan, qymyran in the southern part of the country, and túie kymyz in the eastern one (tuyekimyz). Depending on the exposure of the drink, several other types of kumis and shubat should be distinguished: saumal – slightly fermented, softened by adding fresh mare’s milk and well mixed, which was intended mainly for old people and children; túnemel (týnemel) is a ripened kumis, which has settled for two days in a torsyk – a special container with the remains of the old kumis. They drank such kumis with a griddle-cake, irimshik, qurt; ysh kúndik (ýshkýndýk) – a strong kumis, which settled in a torso for three days. Such koumiss was given to adults who did not consume saumal.

Beverages such as shalap – a mixture of water with sour milk, aqta (akta), qoirtpaq (koirtpak) were also common. The aqta and qoirtpaq were prepared in a slightly different way: leaving the cattle in the morning, the shepherd has been bringing up a torsyq/torsyk- a leather flask with airan. Adding fresh sheep’s milk there, he has been hanging it on the front bow of the saddle so that the contents of the torsyk were constantly mixed in time with the movement of the horse. Within the daytime, the fresh milk was being poured several times into the container, from which a thick tasty drink was obtained- aqta. Qoirtpaq was prepared in the same way, but only the sheep milk was poured into a jar with kumis, constantly adding all new fresh milk during the day. Shalap, aqta, koyyrtpak were called drinks of shepherds. Shepherds also prepared sheep’s milk boiled on burned cobblestones- qoryqtyq (koryktyk). [5, P. 103-109].

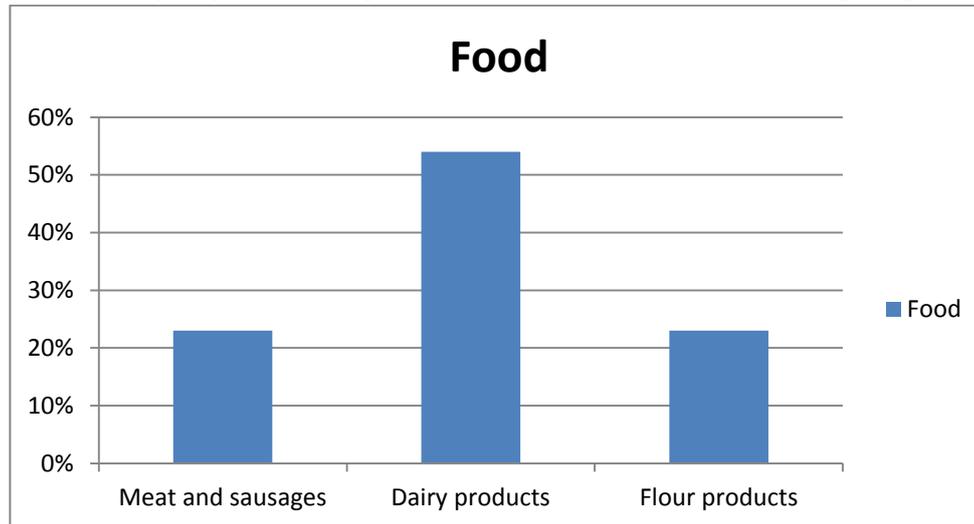
So, the group “Names of dairy and cheese products” included 29 lexemes, which is 54% of the total number of identified words.

3. Names of flour products. The “Names of flour products” group is also represented by 12 lexemes (23%). To flour products in Kazakh cuisine belonged to such as qattama (kattama) - rich puff cakes; qatyrma (katyrma) - thin bread cakes baked in a cauldron; nan salma, or kúshetai (kýlshetai) - a small cake; taba nan (tapanan) - a bakery product of the Kazakh national cuisine, baked in two pans laid in coals, laid on top of each other; Kazan zhappa (kazanzhap) - a cake attached to the bottom of the cauldron from the inside and baked in the heat when the cauldron was turned upside down to the fire during baking; Shelpek (Shelpek) - thin cake, baked in fat; bauyrsak

(boursak) - a piece of fresh or sour dough fried in oil; tandyр nan (in the south of Kazakhstan) - bread baked in a tandoor, etc.

Tary (millet) was widely used both in the past and in the present, that it was boiled, fried, peeled, then crushed in a mortar, passed through a sieve, slightly doused with boiling water, mixed with butter, sprinkled with a little sugar and cooked food for a single meal- maisók (maisok). From the finely chopped millet mixed with butter, sugar and spices, a zhent was prepared for the future, which was stored, as well as butter, kospa in a mutton wineskin.

These thematic groups can be represented in the form of the following diagram:

This diagram demonstrates that the main part of the names of the lexical and semantic field “Food” in the Kazakh language is occupied by the thematic group “Names of dairy products” (54%), the equal positions are occupied by the groups “Names of meat and sausages” (23%) and “Names of flour products” (23%). You may notice that there are no groups of items of fish dishes, fruits, vegetables, confectionery, seasonings and drinks. This is explained by the fact that these products were considered delicatessen and were available only to the settled part of the population of Kazakhstan, among them: dried fish, corn, rice dishes, for example, palau (Kazakh pilaf), dried melons- kaýinkak, dried jam- kaýinkurt. The latter, along with the qurt, irimshik, and ezhegei had replaced in the past confectionery on the дастархан – Kazakh national tablecloths. It should also be noted that Kazakh people did not have any alcoholic drinks in the past, with the exception of bozy (mash), prepared out of millet, wheat of milk-wax ripeness with spices and fermented sour milk.

The names of national-cultural realities given in this article reflect the culinary preferences of the Kazakhs: the main components of the Kazakh cuisine are meat and milk, which can be explained by ethnogenetic characteristics, geographical location and their lifestyle.

In addition, the specificity of the Kazakh national cuisine is also associated with the limited products, which is understandable, since even the most sophisticated imagination could not create a wide variety of dishes from meat and milk and all their derivatives, especially in conditions of unstable housing and the extremely limited vegetable and food raw materials until the end of the XVIII - early XIX centuries.

The development of Kazakh cooking was also limited by the lack of kitchen utensils, with which it would be possible to diversify the technology, as was the case among the peoples of Transcaucasia, who had a large set of metal (copper, iron, cast iron), ceramic (clay) and stone utensils. Because of their nomadic way of life, among the Kazakhs, initially only leather and wood existed, i.e. unbreakable dishes, used mainly for storing food and only partially for cooking [4]. In conclusion, it has to be specified that the vocabulary denoting the national-cultural realities of the Kazakh people is culturally marked. Such language units contain background information, and thus the language reflects the culture of the people. The explication of the semantics of national

realities is closely related to the phenomenon of perception and understanding of the culture of the people and is one of the urgent problems of modern intercultural communication [6].

References

- 1 Влахов С., Флорин С. Непереваемое в переводе. - Москва: Международные отношения, 1980. - 342 с.
- 2 Томахин Г.Д. Американские реалии. // Краеведческий учебник: Учебник для иностранных языков институтов и факультетов. - Москва: Высшая школа, 1988. - 239 с.
- 3 Косвой М.М. Сравнительный анализ лексических единиц лексико-семантического поля «Еда» в русском и персидских языках. // Вестник Ленинградского государственного университета им. А.С. Пушкина. - №3, Том 1, - С. 86-91.
- 4 Похлёбкин В.В. Национальные кухни наших народов. - Москва, Центрполиграф, 1997. - 159 с.
- 5 Арғынбаев Х.А. Қазақтың мал шаруашылығы жайында этнографиялық очерк. - Алматы: Ғылым, 1969. - 170 б.
- 6 Джанибеков У. По следам легенды о золотой домбре. // «Эхо». - Алматы: «Өнер», 1990. - 304 с.
- 7 Немченко Н.Ф., Рахимбекова С.Д. Экспликация семантики национальных реалий в трудах Ш.Уалиханова. // Евразийский союз учёных, 2015. - № 7-5 (16). - С. 68-70.

Илмира Ербулатова, Талғат Салимов

Жәңгір хан ат. Батыс Қазақстан аграрлық-техникалық университеті, Орал, Қазақстан

«Тағам» атауы: лексика-семантикалық аядағы мәдени-таңба бірліктері

Андатпа. Мақалада қазақтың ұлттық-мәдени болмысы «Тағам» атаулары лексика-семантика аясы ұсынылып, талданған. Қазақ ұлттық тағамдарының атауларын талдауда лексикалық бірліктерді тақырып бойынша бөлуге, сонымен қатар атаулардың шығуын қарастырып, олардың пайыздық мөлшерін анықтауға мүмкіндік берді.

Сала бойынша үш негізгі тақырыптық аймағы (сүт және ірімшік өнімдерінің атаулары, ет және шұжық өнімдерінің атаулары, ұн өнімдерінің атаулары) жұмыс барысында талданатыны анықталды. Зерттеу нәтижесі ұлттық-мәдени болмыстың семантикасын түсінуді, қабылдауды және тілдер мен мәдениеттердің өзара әрекеттесу процесінде қарастырылған лексикалық бірліктердің мәдениаралық құрамдас рөлін сақтауды қамтамасыз етеді деген қорытындыға келді.

Осылайша, біз ұлттық мәдени болмыстарды ақпараттар арқылы бейнеленген мәдени белгілері бар лексикаға назар аудардық. Сол арқылы халықтың мәдениетін және әр түрлі тілде сөйлеушілердің өзара түсіністік қарым-қатынасын қамтыдық.

Түйін сөздер: мәдени-таңбаланған лексика, лексика -семантикалық аясы, реалия, тіл және мәдениет, ұлттық-тарихи айқын көрініс, мәдениаралық компонент, мәдениетаралық байланыс.

Ильмира Ербулатова, Талғат Салимов

Западно-Казахстанский аграрный технический университет им. Жангир хана, Уральск, Казахстан

Культурно-маркированные единицы лексико-семантического поля «Еда»

Аннотация. В статье представлены и проанализированы наименования национально-культурных реалий казахского языка лексико-семантического поля «Еда». Анализ наименований национальных блюд казахской кухни позволил нам разделить лексические единицы по тематическому признаку, а также рассмотреть происхождение наименований и определить их процентное соотношение.

В ходе работы были выявлены три основные тематические группы анализируемого поля (наи-

менования молочной и сырной продукции, наименования мясных и колбасных изделий, наименования мучной продукции). Результаты исследования привели к выводу о том, что экспликация семантики национально-культурных реалий обеспечивает их адекватное восприятие и сохранение роли межкультурного компонента рассматриваемых лексических единиц в процессе взаимодействия языков и культур.

Таким образом, в центре нашего внимания оказалась культурно-маркированная лексика, отражающая национально-культурные реалии. Тем самым охвачены аспекты, связанные с культурой народа и взаимопониманием между носителями различных языков.

Ключевые слова: культурно-маркированная лексика, лексико-семантическое поле, реалия, язык и культура, национально-исторический колорит, межкультурный компонент, межкультурная коммуникация.

References

- 1 Vlahov S., Florin S. Neperevodimoe v perevode [Untranslatable in translation], (Mezhdunarodnye otnosheniya, Moscow, 1980, 342 p.). [in Russian]
- 2 Tomahin G.D. Realii-amerikanismy [Americanist realia], Posobie po stranovedeniyu: Uchebnoye posobiye dlya institutov i fakultetov inostrannykh yazykov [Regional studies schoolbook. Schoolbook for the foreign languages institutes and faculties], (Vyshaya shkola, Moscow, 1988, 239 p.). [in Russian].
- 3 Kosvoi M.M. Sravnitelnyy analiz leksicheskikh edinit leksiko-semanticheskogo polya "Eda" v russkom i persidskom yazykah [Comparative analysis of lexical units of the lexical-semantic field «Food» in the Russian and Persian languages], Vestnik Leningradskogo gosudarstvennogo universiteta im. A.S.Pushkina [Bulletin of the Pushkin Leningrad State University], (3), 1, P. 86-91. [in Russian]
- 4 Pokhlyobkin V.V. Natsionalnye kuhni nashih narodov [National cuisines of our peoples], (Tsentrpoligraph, Moscow, 1997) - 159 p. [in Russian]
- 5 Argyntbaev Kh.A. Kazaktyn mal sharuashylygy zhainda etnografiyalyk ocherk [Ethnographic essay on the Kazakh stock raising], (Almaty, 1969, 170 p.). [in Kazakh]
- 6 Dzhaniybekov U. Po sledam legendy o zolotoy dombre // «Eho» [On the trail of the legend of gold dombra // «Echo»], («Oner», Almaty, 1990, 304 p.). [in Russian]
- 7 Nemchenko N.F., Rahimbekova S.D. Eksplykatsiya semantiki natsionalnykh reali y v trudah Sh.Ualikhanova [Explication of the semantics of national realia in the works of Sh. Ualikhanov], (Euraziysky soyuz uchyonyh, 2015, 7-5 (16), P. 68-70.). [in Russian]

Сведения об авторах:

Ербулатова Илмира – ф.ғ.к., тілдерді дамыту орталығының аға оқытушысы, Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-технологиялық университеті, Жәңгір хан көш., 51, Орал, Қазақстан.

Салимов Талгат – тілдерді дамыту орталығының оқытушысы, Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан аграрлық-технологиялық университеті, Жәңгір хан көш., 51, Орал, Қазақстан.

Yerbulatova Ilmira - candidate of philological sciences, senior lecturer at the Languages Development center, Zhangir Khan West Kazakhstan Agrarian Technical University, Zhangir Khan street, 51, Uralsk, Kazakhstan.

Salimov Talgat - master of pedagogic sciences, lecturer at the Languages Development center, Zhangir Khan West Kazakhstan Agrarian Technical University, Zhangir Khan street, 51, Uralsk, Kazakhstan.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Филология сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журналдың мақсаты. Филология ғылымдарының өзекті мәселелерін, тіл және әдебиетті оқыту әдістемелерін және де ғылыми конференциялардың ең маңызды материалдарын, библиографиялық шолу мен сын пікірлерді көрсететін әдебиеттану және тілтану саласындағы мұқият тексеруден өткен ғылыми жұмыстарды жариялау.

2. Журналда мақаланы жариялаушы автор Ғылыми басылымдар бөліміне (*мекенжайы: 010008, Қазақстан, Нұр-Сұлтан қаласы, Қ.Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 402 кабинет*) қолжазбаның қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын тапсыру және **Word** форматындағы электронды нұсқасын **vest_phil@enu.kz** электрондық поштасына жіберу қажет. Қағазға басылған мақала мәтіні мен электронды нұсқасы бірдей болулары қажет. Мақаламен бірге автордың жұмыс орнынан алынған **Ілеспе хат** та тапсырылуы қажет. Мақалалар **қазақ, орыс, ағылшын** тілдерінде қабылданады.

3. Авторлардың редакцияға мақалаларды жіберуі «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысында» басуға және шет тіліне аударып, қайта басуға келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы өз туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына, барлық көшірмелердің, кестелердің, сұлбалардың, иллюстрациялардың тиісті түрде рәсімделгеніне кепілдеме береді.

4. Ұсынылатын мақала көлемі (жекедеректер мен әдебиеттер тізімін қоса):
- мақалалар үшін - 8 беттен 16 бетке дейін;
- сын пікірлер (монографияға, кітапқа) және конференция туралы пікір - 6 дан 12 бетке дейін.

5. Мақалаға қойылатын талаптар:

- **Microsoft Word** (docx) форматындағы файлда;
- **Times New Roman** шрифінде;
- жақтау жолағы 2x2x2x2;
- 1,5 жоларалық интервалы;
- 14 кегл;
- мәтінді жақтау көлеміне сәйкестендіру керек;
- Әрбір азатжол қызыл сызықтан басталуы қажет (1 см шегініс);
- **транслитерация** Library of Congress (LC) жүйесінде жасалуы керек.

Мақаланың құрылымы:

XҒТАР <http://grnti.ru/> - бірінші жолдың сол жақтауында;

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында **қою әріппен** жазылады;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемелерде жұмыс істесе, онда автордың тегі мен тиісті мекеменің қасында бірдей белгіше қойылады) Автор(лар)дың **E-mail-ы** – жақша ішінде (*курсивпен*);

Мақала атауы – жолдың ортасында (жартылай қою кіші әріппен жазылады)

Аңдатпа – (100-200 сөз) формуласыз, мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспе, зерттеу әдіснамасы мен әдістемесі, зерттеу нәтижелері, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет.

Түйін сөздер («Түйін сөздер» сөз тіркесі **жартылай қоюмен** белгіленеді) (5-8 сөз немесе сөз тіркестері) - Түйін сөздер зерттеу тақырыбын өте дәл бейнелеу керек, сонымен қатар, ақпараттық-ізвестіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін мақала мәтінінің терминдерін және де басқа маңызды ұғымдарды қамтуы қажет.

Мақаланың негізгі мәтіні кіріспені, мақсат пен міндеттерді қоюылуын, зерттеу тақырыбы бойынша жұмыстардың шолуын, зерттеу әдістерін, нәтижелері/талқылауы,

қорытынды қамтуы қажет (жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1 см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады).

Кестелер, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр иллюстрация қасында оның аталуы болуы қажет. Сурет айқын әрі сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формулалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана нөмірленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқаларына міндетті түрде алғаш қолданғанда түсініктеме берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі. Мәтінде әдебиеттерге сілтеме тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің нөмірленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіледі: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1, 153 б.] арқылы, екінші сілтеме [2, 185 б.] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Мақаланың негізгі мәтініндегі кітапқа сілтеме қолданылған беттерді көрсету керек (мысалы, [1, 45 б.].)

Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпеген басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін, әдебиеттер тізімінің ағылшынша әзірлеу үлгісін төмендегі мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз).

Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекенжайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілінде толтырылады.

6. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның кейін қайтарылуы, оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

7. Электронды корректурамен жұмыс істеу. Ғылыми басылымдар бөліміне түскен мақалалар жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Эксперттер ұсынылған мақалаға оның жариялау мүмкіндігі, жақсарту қажеттілігі немесе қабылданбауы туралы дәлелді қорытындысын қамтитын жазбаша сын пікір береді. Жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда авторлар үш күн аралығында мақаланың корректурасын жіберу керек. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі. Оң сын пікірлер алған мақалалар оларды талқылау және басылымға бекіту үшін журналдың редакциялық алқасына ұсынылады.

Журналдың басылым жиілігі: жылына 4 рет.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына келесі реквизиттер бойынша төлем жасау қажет (ЕҰУ қызметкерлері үшін - 4500 теңге; басқа ұйым қызметкерлеріне - 5500 теңге).

Реквизиттер:

- 1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338
Кбе 16
Кнп 859- за статью

- 2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073
Кбе 16
Кнп 859 – за статью

- 3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «ForteBank»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847
Кбе 16
Кнп 859 – за статью

- 4) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «НародныйБанкКазахстан»
БИК Банка: HSBKKZKX
ИИК: KZ946010111000382181
Кбе 16
Кнп 859. - за статью

«Мақала үшін, автордың АТЫ-ЖӨНІ»

Provisions on articles submitted to the journal “Bulletin of the L.N. Gumilyov Eurasian National University. Philology Series”

1. Goal of the journal. Publication of carefully selected original scientific papers in the fields of literary studies, linguistics, reflecting the actual problems of philology, language and literature teaching methods, most significant proceedings of scientific conferences, bibliographic summaries and reviews.

2. An author who wishes to publish a paper in the journal must submit the paper in one hard copy (printed version), signed by the author, to the scientific publication office (at the address: 010008, the Republic of Kazakhstan, Nur-Sultan, Satpayev St., 2. The L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Administrative Building, Office 402) and by e-mail **vest_phil@enu.kz** in **Word** format. At the same time, strict compliance between Word-version and the hard copy is required. And also the authors need to submit a cover letter.

Language of publications: Kazakh, Russian, English.

3. Submission of papers to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, the L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish papers in the journal and their re-publication in any foreign language. By submitting the text of the paper for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about themselves, lack of plagiarism and other forms of unauthorized use in the article, proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, and illustrations.

4. The recommended volume of the paper (including metadata and references):

- for papers – between 8-16 pages;
- for reviews (of monographs, books), reviews on conferences – between 6-12 pages.

5. Text formatting requirements:

- Microsoft Word file format (docx);
- Times New Roman font;
- the size of the fields 2 * 2 * 2 * 2;
- line spacing 1,0;
- size 14;
- text alignment in width;
- each paragraph beginning with the main line (indent 1 cm);
- transliteration is carried out according to the Library of Congress (LC) system.

Structure of the article:

IASTI <http://grnti.ru/> – first line, left

The content of the metadata about the author (see Рәсімдеу үлгісі / Paper template)

Initials and Surname of the author (s) – center alignment, italics

Full name of the affiliation, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization)

Author's e-mail (s) – in brackets (italics)

Paper title – center alignment (bold)

Abstract (100-200 words) must not contain formulas or repeat the content of the paper; it must not contain bibliographic references; it must reflect the summary of the paper, preserving the structure of the paper – introduction, methodology and research methods, research results, conclusion.

Key words (the phrase «Keywords» is bold) (5-8 words/word groups). Keywords must be extremely accurate to reflect the subject area of the study, include terms from the text of the paper and other important concepts that make it possible to facilitate and expand the possibilities of finding the paper by means of an information retrieval system).

The main text of the paper must contain an introduction, setting goals and objectives, a review of works on the research topic, research methods, results / discussions conclusion / conclusions – line spacing – 1, «main line» indent – 1.25 cm, justified alignment.

Tables, figures must be placed after the mention. Each illustration must be followed by the inscription. Figures should be clear, clean, and unscanned. Only those formulas referenced in the text are subjected to numbering.

All abbreviations and shprttenings, with the exception of obviously well-known, must be decoded when first used in the text.

Information about the financial support of the work is indicated on the first page in the form of a footnote.

References. In the text, references are indicated in square brackets. References must be numbered strictly in the order of mention in the text. The first reference in the text to a reference must have the number [1, 153 p.], the second – [2, 185 p.], Etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). Links to unpublished works are not allowed. Undesirable references to unlicensed publications are not recommended (examples of the description of the list of references, descriptions of the list of references in English, see below in the sample article).

At the end of the paper, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the paper is in Kazakh), in Kazakh and English (if the paper is in Russian) and in Russian and Kazakh (if the paper is in English language).

Information about the authors: last name, first name, patronymic, scientific degree, position, affiliation, full business address, telephone, e-mail – in Kazakh, Russian and English.

6. The manuscript must be carefully verified. Non-compliant manuscripts will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the manuscript has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Papers submitted to the Department of Scientific Publications (editing office) are sent for anonymous review. Experts give a written review of the submitted paper with a reasoned conclusion about the possibility of its publication, the need to send for revision or (rejection) of the paper. Papers that have received a negative review are not accepted for reconsideration. Authors should, within three days, send the proofreading of the paper if it is decided to finalize the paper. Corrected versions of papers and the author's response to the reviewer are sent to the editor. Papers with positive reviews are submitted to the editorial board of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive opinion on publication must pay to the following banking details (for ENU employees – 4,500 KZT, for outside organizations – 5,500 KZT).

Реквизиты:

- 1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338
Кбе 16
Кпн 859- за статью

- 2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073
Кбе 16
Кпн 859 – за статью

- 3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «ForteBank»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847
Кбе 16
Кпн 859 – за статью

- 4) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «НародныйБанкКазахстан»
БИК Банка: HSBKKZKX
ИИК: KZ946010111000382181
Кбе 16
Кпн 859. - за статью

«For the publication, Name of the author»

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева. Серия Филология»

1. Цель журнала. Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ в области литературоведения и языкознания, отражающих актуальные проблемы филологических наук, методы преподавания языка и литературы, а также наиболее значимые материалы научных конференций, библиографические обзоры и рецензии.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале, необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором, в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Нур-Султан, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 402) и по e-mail vest_phil@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией. Также авторам необходимо предоставить **сопроводительное письмо**.

Язык публикаций: казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя – Евразийского национального университета им. Л.Н. Гумилева – публикации статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. Рекомендованный объем (включая метаданные и список литературы):

- для статей – от 8 до 16 страниц;
- для рецензий (на монографии), отзывов о конференциях – от 6 до 12 страниц.

5. Требования к форматированию текста:

- формат файла Microsoft Word (docx);
- шрифт Times New Roman;
- размер полей 2*2*2*2;
- междустрочный интервал 1,0; – кегль 14;
- выравнивание текста по ширине;
- каждый абзац должен начинаться с красной строки (отступ 1 см);
- транслитерация осуществляется по системе Library of Congress (LC).

Схема построения статьи:

ГРНТИ <http://grnti.ru/> – первая строка, слева

Содержание метаданных об авторе (см. Рәсімдеу үлгісі/Образец оформления статьи/ Template)

Инициалы и фамилия автора(ов) – выравнивание по центру (начертание курсивом)

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках (начертание курсивом)

Название статьи – выравнивание по центру (начертание полужирным)

Аннотация (100-200 слов) не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, методологию и методику исследования, результаты исследования, заключение.

Ключевые слова (словосочетание «Ключевые слова» выделяется полужирным) (5-8 слов/словосочетаний). Ключевые слова должны предельно точно отражать предметную область исследования, включать термины из текста статьи и другие важные понятия, позволяющие об-

легчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановку цели и задач, обзор работ по теме исследования, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» – 1,25 см, выравнивание по ширине.

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными. В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы. В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1, 153 с.], вторая - [2, 185 с.] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 с.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нерцензируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Эксперты дают письменную рецензию на представленную статью с мотивированным заключением о возможности ее опубликования, необходимости направить на доработку или (отклонении) статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию, к повторному рассмотрению не принимаются. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи в случае принятия решения о доработке статьи. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию, необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:

- 1) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338
Кбе 16
Кпн 859- за статью

- 2) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073
Кбе 16
Кпн 859 – за статью

- 3) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «ForteBank»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847
Кбе 16
Кпн 859 – за статью

- 4) РГП ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
АО «НародныйБанкКазахстан»
БИК Банка: HSBKKZKX
ИИК: KZ946010111000382181
Кбе 16
Кпн 859. - за статью

«За публикацию ФИО автора»

Редактор: Дихан Қамзабекұлы
Шығарушы редактор: І.Р. Құрманғалиев
Дизайн: Ілияс Рысбекұлы

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ. Филология сериясы.
- 2019. - 4 (129). - Нұр-Сұлтан: ЕҰУ. 207-б.
Шартты б.т. - 19,0 Таралымы - 35 дана

Мәтін мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы,
Нұр-Сұлтан қаласы, Қ. Сәтбаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-413)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
баспасында басылды